

MARIENE MOLLUSKEN UIT HET OOSTELIJK DEEL VAN DE MIDDELLANDSE ZEE 18. VONDSTEN VAN *BULLA AMPULLA* LINNAEUS, 1758

H.K. Mienis

Marine molluscs from the Eastern Mediterranean 18. Finds of *Bulla ampulla* Linnaeus, 1758

Records of the Indo-Pacific Bubble shell *Bulla ampulla* Linnaeus, 1758, family Bullidae, from localities in the Eastern Mediterranean are enumerated. At least seven shells have been found up till now: six on the coast of Israel and one in Greece. Although all the finds consisted so far only of empty shells, it is more than likely that we are dealing here with another successful Lessepsian migrant.

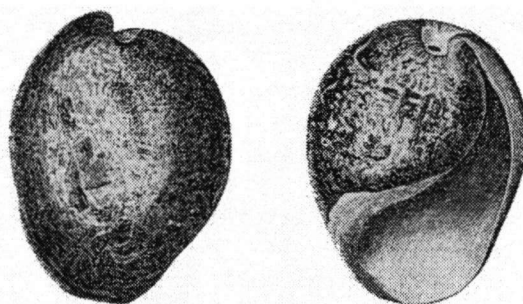
De Bubbelschelp *Bulla ampulla* Linnaeus, 1758, familie Bullidae, is een bekende (sub)tropische slakkensoort met een grote verspreiding in de Indische en Stille Oceaan. Zij komt ook algemeen voor in de Rode Zee (Sharabati, 1984).

Barash & Danin (1982a-b & 1992) rapporteerden een vondst van deze soort in het oostelijk deel van de Middellandse Zee: een lege schelp op het strand ten zuiden van Netanya. Om meer precies te zijn: het exemplaar was gevonden op het strand van Gaash (Barash & Danin, 1986).

In oktober 2002 werd *Bulla ampulla* pas voor het eerst in het Suez Kanaal aangetroffen (Hoffman, Van Heugten & Dekker, ingez.). In een commentaar op een eerste versie van dat manuscript schreef ik nog naar één van de schrijvers dat *Bulla ampulla* als een incidentele bezoeker van de Middellandse Zee beschouwd moest worden. Ik had namelijk over het hoofd gezien dat ruim twintig jaar na de eerste vondst een tweede exemplaar was gevonden en wel in de Golf van Saronikis, Griekenland (Vardala-Theodorou, 1999).

Twee schelpen vormen natuurlijk nog geen bewijs dat we hier opnieuw met een geslaagde Lessepsiaanse

migratie te maken hebben. Onlangs echter werd een derde schelp afgebeeld door Heiman (2003). Bij navraag bleek dit exemplaar op het strand van Shiqmona gevonden te zijn. Een bezoek van Kalman Hertz, een lid van de Israëlsche Malacologische Vereniging, aan de Nationale Mollusken Collectie van de Universiteit van Tel Aviv (TAU) bracht nog drie vondsten aan het licht, terwijl ik zelf ook onlangs een exemplaar op het strand van Rishon le Ziyon aantrof.

1758.

De volgende chronologisch gerangschikte vondsten van *Bulla ampulla* in de Middellandse Zee zijn mij nu bekend:

- 1978: Israël, Gaash, op het strand, leg. S. Cohen, 20 april 1978 (TAU 19727/1);
- 1998: Griekenland, Golf van Saronikos, Elefsis Baai, nabij Phaneromeni en Psili Ammos, leg. G.E. Vardala-Theodorou, herfst 1998 (Coll. Goulandris Natural History Museum);
- 2002: Israël, Shiqmona, op het strand, leg. K. Hertz, 26 mei 2002 (Coll. KH/1);
- 2003: Israël, Shiqmona, op het strand, leg. Y. Geva, januari-februari 2003 (enkele exemplaren waarvan twee in de Coll. Y.G./2);
- 2003: Israël, Palmahim, op het strand, leg. K. Hertz, 8 januari 2003 (Coll. KH/1);
- 2003: Israël, Shiqmona, op het strand, leg. K. Hertz, 9 mei 2003 (Coll. KH/1);
- 2003: Israël, 100 m ten noorden van het strand van Rishon le Ziyon, leg. H.K. Mienis, 21 december 2003 (Coll. HUJ 40831/1).

Ofschoon het hier steeds om lege schelpen gaat, wordt *Bulla ampulla* nu zo geregeld op de Middellandse Zee-kust van Israël aangetroffen dat we wel moeten aannemen dat deze soort zich in het oostelijk deel van de Middellandse Zee heeft weten te vestigen.

Mijn dank gaat uit naar Yitzchak Geva (Rehovot), Eduard Heiman (Rehovot), Kalman Hertz (Givatayim) en Danny Korkos (Tel Mond) voor informatie betreffende het al of niet voorkomen van *Bulla ampulla* in de Middellandse Zee.

Literatuur

- BARASH, A. & Z. DANIN, 1982a. Mediterranean Mollusca of Israel and Sinai: composition and distribution. *Israel Journal of Zoology*, 31: 86-118.
- BARASH, A. & Z. DANIN, 1982b. Annotated list of Mediterranean molluscs of Israel and Sinai. 568 p. Tel Aviv University. (preprint of Barash & Danin, 1992)
- BARASH, A. & Z. DANIN, 1986. Further additions to the knowledge of Indo-Pacific Mollusca in the Mediterranean Sea (Lessepsian migrants). *Spixiana*, 9(2): 117-141.
- BARASH, A. & Z. DANIN, 1992. Annotated list of Mediterranean molluscs of Israel and Sinai. *Fauna Palaestina, Mollusca I*: 405 p., 372 figs. The Israel Academy of Sciences and Humanities, Jerusalem.
- HEIMAN, E.L., 2003. Unusual finds on Israeli coasts. *Triton*, 8: 12.
- HOFFMAN, L., B. VAN HEUGTEN & H. DEKKER, ingez.. Marine Mollusca collected during a journey to the Great Bitter Lake (Suez Canal) and Nile Delta, Egypt. *La Conchiglia*.
- Sharabati, D., 1984. Red Sea shells. 128 p. KPI, London, Boston, Melbourne & Henley.
- Vardala-Theodorou, G.E., 1999. The occurrence of the Indopacific molluscan species *Fulvia fragilis* (Forsskal, 175) and *Bulla ampulla* L., 1785 [sic!] in Elefsis Bay. *Newsletter Hellenic Zoological Society*, 31: 10-11.

Adres van de auteur:

Zie bladzijde 28